N°. 176. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 26 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De zitting der belgische afgevaardigden van gisteren heeft zich alleen door een zeer onstuimig tooneel gekenmerkt, waarin de honorabele leden elkander de grofste beleedigingen toeduwden, en de orde niet dan met moeite en na de grootste verwarring kon hersteld worden. Het betrof het verslag van de vorige zitting in den *Moniteur*, in 't welk de heer *Dumortier*, in de drukproef, in een gedeelte hem betreffende, den president der kamer de woorden had in den mond gelegd »dat is een leugen", terwijl deze in 't algemeen, zonder bepaalde toepassing op den heer *Dumortier*, zou gezegd hebben »dit is zoo niet." Door den heer *Nothomb* ten hevigste over deze vervalsching, gelijk deze zulks noemde, aangevallen, verdedigde de heer *Dumortier* zich met niet minder bitterheid, en vergat zich zoodanig, dat hij der kamer het verwijt deed, »dat men weten moest, dat niet hij een vervalscher was, maar wel dat er leden waren *die valsche stukken op het bureau hadden nedergelegd.*" Het rumoer, het geschreeuw en de verwarring waren op deze woorden zoo geweldig als zulks welligt nimmer in eene wetgevende vergadering is gehoord of gezien geworden. Nadat de rust eenigermate hersteld was, heeft men het artikel in de wet op de gemeente-besturen, betreffende de benoeming van burgemeesters, willen behandelen, doch de leden middelerwijl de zaal verlaten hebbende, is dit punt onafgedaan gebleven.

— Volgens *l'Union* heeft de speciale commissie, die met de zamenstelling van een wet-ontwerp op het publiek onderwijs belast is, haren arbeid aan vorst *Leopold* aangeboden. Hetzelve week in verscheidene opzigten af van het werk der eerste commissie. Er zouden twee hooge scholen in plaats van eene zijn, en derwijze zijn ingerigt dat men geene afzonderlijke polytechnieke school zou behoeven op te rigten; dezelve zouden te Luik en Gent gevestigd wezen. Geen diploma zou op deze hooge scholen worden afgegeven, maar dit regt toekomen aan de jurys van onderzoek die op vaste tijden te Brussel zouden vergaderen. Omtrent de wijziging van het middelbaar en lager onderwijs was niets bekend, maar naar men verzekerde aan de gemeenten de grootste vrijheid gelaten geworden.

— Te Brussel hebben gisteren, in de vlakte van Mon Plaisir de jaarlijksche paardenwedloop der zoogenaamde *poneis* plaats gehad. Een eerste prijs is door een paard van den graaf *Duval de Beaulieu*, *Spinette* genaamd, behaald; een ander door het paard *Bryan*, aan den graaf *Cornelissen* behoorende. Vorst *Leopold* en zijne echtgenoote waren tegenwoordig, en volgens de bladen zouden er over de vijfhonderd voer- en rijtuigen op gemelde vlakte vereenigd zijn geweest.

— De *Courrier belge* meldt dat de generaal *Daine* te Brussel was gekomen, om een gehoor bij vorst *Leopold* te hebben, bij wien hij zich over de misbruiken in het oorlogsdepartement en de daardoor ontstane ontevredenheid onder de troepen, beklagen wilde.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Julij.

De maarschalk *Gérard* heeft zich gisteren in het ministerie van oorlog geïnstalleerd. Zijn voorganger begaf zich vooreerst naar het buitengoed van zijnen secretaris, den heer *Barudine*, om vervolgens eenen geruimen tijd in de Zuidelijke departementen door te brengen. Het gerucht dat vele der hoofd beambten van het departement van oorlog hun ontslag hebben gevraagd, bevestigt zich niet; alleen van den directeur der militaire bewegingen, den generaal *Schneider*, wordt zulks nog heden verzekerd.

Het ministerieel avondblad vermeldt, dat men heden bij eene telegraphische depeche van Marseille het berigt heeft ontvangen, dat aldaar alles rustig was, en dat het verblijf van den heer *Berryer* tot geene ongeregeldheden had aanleiding gegeven. Echter blijkt het van elders dat bij de bevolking ook daar eene groote verbittering heerscht, die vooral is toegenomen, toen voor eenige dagen de politie, in eenen strijd tusschen werklieden tusschenbeide komende, het ongeluk had, eenen derzelve doodelijk te wonden.

— Er zijn gisteren alhier onderscheidene personen in hechtenis genomen, die, zoo het heet, in de zaak van den bankier *Jauge* betrokken zijn.

— De berigten van de Spaansche grenzen zijn nog altijd zeer uiteenloopende. Het gerucht gisteren ter beurze verspreid, dat de generaal *Quesada*, Pampeluna zoude hebben overgegeven, blijkt geheel ongegrond te zijn, daar genoemde generaal reeds den 9den die stad verliet, den generaal *Rodil* het onder-koningschap van Navarra opdroeg, en naar Madrid terugkeerde.

In het *Journal de Paris* leest men, dat eene telegrafische depeche van den 20sten het berigt overbragt, dat don *Carlos*, na te vergeefs getracht te hebben de troepen der koningin tot zijne partij over te halen, zich naar Alava had gewend, doch dat de generaal *Rodil* te Salva Tierra had post gevat, om hem zulks te beletten. Het ministerieel dagblad meent daaruit af te kunnen leiden, dat genoemde vorst zijnen vijand tracht te ontvlugten, terwijl anderen in den togt naar Alava, van welk landschap Vittoria de hoofdstad is, niet anders dan de uitvoering zien van het vroeger aangekondigd voornemen, om zoodra mogelijk voorwaarts en op de hoofdstad aan te trekken. Overigens mag men het er voor houden, dat het ministerie, ofschoon men het doet voorkomen, dat het bovenstaande van zeer veel gewigt is, niet zeer naauwkeurig van den staat van zaken is onderrigt, wijl het uit bijzondere brieven blijkt, dat don *Carlos* reeds in den avond van den 14den tot op zeven uren afstands van Vittoria was genaderd, en dus zijn vertrek derwaarts, hetzij men het met 't bestuur als eene vlugt, of met de *Gazette de France* als eenen triumftogt beschouwe, reeds van zeer oude dagteekening is.

Op Fransch grondgebied, aan de Spaansche grenzen, gaat men voort met het verzamelen van krijgs- en mondbehoeften, ten behoeve der insurgenten, en het algemeen gevoelen is daar, dat don *Carlos* zal trachten naar het binnenste des rijks, vooral naar Kastilien door te dringen, waar *Merino* gereed is alle zijne aanhangers te doen opstaan. De bevolking der Baskische provincien, met de meestmogelijke geestdrift bezield, zoude de troepen der koningin genoegzaam weten bezig te houden, om hen den terugtogt te beletten.

Uit Madrid heeft men berigten tot den 15den, vermeldende dat de koningin-regentes zich nog te St. Ildephonso bevond, en weinige dagen te voren don *Pedro Alcantara Argaiz* tot zaakgelastigde bij het Belgisch bewind had benoemd. Volgens eene particuliere correspondentie meldt de *Constitutionnel*, dat het berigt van de aankomst van don *Carlos*, in de hoofdstad eenen grooten schrik had verwekt, dat echter daarna de nationale garde zich had aangeboden om tegen den vorst op te trekken.

— De fondsen waren heden (22 *Julij*) genoteerd: 5 pCt. kont. 105,75; op tijd 105,70; 3 pCt. kont. en op tijd 76,05; Nap. renten kont. 92,75; op tijd 93,10; Sp. perpet. 57¼; kont. 58; 3 pCt. kont. 38; op tijd 38¾; Cortes 31.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Julij.

Eergisteren avond is er te 's Hage bal geweest op het paleis van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, alwaar H. M. de Koningin van Beijeren, de ministers, generaals en andere aanzienlijke personen zijn tegenwoordig geweest.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft dezer dagen het hoofdkwartier verlaten en zich naar Soestdijk begeven, om bij hoogstdeszelfs gemalin, mevrouw de Prinses *van Oranje*, die aldaar den 19den uit Duitschland is teruggekeerd, een bezoek af te leggen.

— Z. Exc. de luitenant generaal *van Grunen*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning bij de Duitsche bondsvergadering, onlangs te 's Hage aangekomen, heeft zijn intrek op het Badhuis te Scheveningen genomen.

— Volgens berigten uit Cronstadt van den 8sten dezer, genoot Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* bij voortduring de beste gezondheid, en bleef ook aan boord van Zr. Ms. schip *de Zeeuw* en der brik *de Snelheid* alles volmaakt wel.

Den 7den dezer, op 's Keizers geboortedag, had Z. M. aan onze zeemagt een nieuw blijk van vereerende belangstelling gegeven, hebbende het denzelven behaagd om de kapiteins ter zee *Rijk* en *Arriens* met de 2de klasse der orde van St. Anna in diamanten, den kapitein-luitenant *Kist* met de 3de klasse der orde van St. Stanislaus, en den luitenant der 1ste klasse *Ferguson*, alsmede den kapitein der mariniers *van den Velde*, met de 4de klasse der Wladimirs-orde te begiftigen.

— Blijkens eene onlangs genomene ministeriele resolutie, zijn de door notarissen of deurwaarders te houden registers ter inschrijving der wisselprotesten, niet, naar luid van art. 26, n°. 2, der wet van den 16den Junij 1832, aan het zegelregt van 45 centen onderhevig, vermits daarin niet van registers wordt gesproken.

— Bij dispositie van den directeur-generaal van oorlog, van 7 dezer, is bepaald, dat eene vroegere beschikking, naar aanleiding van welke geene jongelingen, beneden de 18 jaren, bij de korpsen

grenadiers, jagers, artillerie, genie en kavallerie, anders dan op speciale autorisatie van het departement van oorlog mogen worden geëngageerd, voortaan ook van toepassing zal wezen op de infanterie, zoodat van nu af, geene jonge lieden, beneden den ouderdom, zonder uitdrukkelijken last van gedacht departement, als vrijwilligers bij laatstgemeld wapen zullen kunnen worden toegelaten.

— Naar men verneemt, zal, bij het regtsgeding van den boekdrukker *Thompson*, de advokaat-generaal *van Maanen* de betrekking van het publiek ministerie waarnemen.

— Uit Zeeland wordt gemeld, dat de heer generaal-majoor der genie *van Hooff*, welke voor eenige dagen te Vlissingen is aangekomen, zijne inspectie-reis van daar naar het 4de en 5de district dier provincie heeft voortgezet. Voorts schrijft men van daar:

» Den 22sten heeft de artillerie, binnen de vesting Vlissingen in bezetting, druk bezig geweest met oefeningen in de ernstige bediening van het geschut, wordende bij de daaraan verbondene werkzaamheden eenige manschappen der marine-werven aldaar gebezigd.

» De uitmaling van water tusschen de dammen nabij de doksluis aldaar gaat tot nog toe met vrucht voort, een niet groot lek in den grooten dam zal weldra zijn gestopt; zoo des daags als des nachts wordt gewerkt. Alle hoop wordt gevoed, dat de Rijks-vaartuigen van oorlog op de Schelde gestationneerd, met den aanstaanden winter wel eene legplaats in het dok zullen hebben.

» Bijna dagelijks wordt het maritime-etablissement, door verschillende gezelschappen, met vergunning der directie, bezigtigd.

» De militaire maritime garnizoens-broodbakkerij, sedert 1 Januarij 1836 aldaar in werking, levert tot heden nog al gunstige resultaten op.

» Met het herstellen aan den revetements-muur aan de zeezijde der vesting Vlissingen, welke door den zwaren storm van den 28 op den 29 Januarij jl. zulke aanmerkelijke schaden heeft geleden, gaat men voort.»

De staatkunde van het Engelsche gouvernement heeft door de verandering van eenige leden in het kabinet nagenoeg geene wijziging ondergaan, en de revolutiën en de revolutie-mannen kunnen alzoo op nieuw op den bijstand en de bescherming van het *foreign office* rekenen. Reeds heeft een fransch blad, naar aanleiding van deze uitkomst, de toenemende bevestiging van de anglo-fransche staatkunde, en daarmit den triomph van den omwentelingsgeest willen voorspellen. Hoe ijdel die zoogenaamde bevestiging echter is hebben wij uit den angst van het Fransch kabinet en van deszelfs aanhangers, bij de onzekerheid welke staatsman den graaf *Grey* zoude opvolgen, duidelijk kunnen bespeuren.

Onbetwistbaar heeft het nieuw bestuur te kennen gegeven, dat het, wat de hoofdzaak betreft, geheel en al de staatkunde van het vorige kabinet zoude volgen. Doch de vraag is, of dit mogelijk zal zijn, bij het plaats grijpen eener gebeurtenis, die welligt reeds voor lang gevormde plannen heeft omvergeworpen. Wij bedoelen de aankomst van don *Carlos* te midden van de getrouwste verdedigers zijner regten. Of is deze gebeurtenis slechts eene van die kronkelingen waardoor de Engelsche staatkunde zich ten allen tijde van andere onderscheiden heeft? De door don *Carlos*, ondernomene kruistogt tegen de, naar zijn grondstelsel, onwettige erfgename van den troon zijner vaderen, na zijn kortstondig verblijf in Engeland, moet op zich zelve reeds verwondering baren. Zonderlinger nog komt deze togt voor, wanneer men deze zijne onderneming in eenig verband met de plaats gehad hebbende ministeriële gebeurtenis in Engeland beschouwt. Er is toch al verder niet opmerkelijk, dat een man, die gedurende eenen geruimen tijd, in de nabijheid zijner aanhangers die hun bloed voor hem vergoten, in naauwe betrekking stonde met zijnen natuurlijken bondgenoot en lotgenoot, geene de minste geestkracht aan den dag heeft gelegd, nu plotselijk met zoo veel moed en volhardingskracht wordt bezield, om eene allergevaarlijkste onderneming te beginnen? Moest hij dan juist [illegible] lucht inademen, om nu beide, moed en veerkracht, te toonen?

Het is moeijelijk uit deze gebeurtenissen, die elkander zoo schielijk opgevolgd zijn, juiste gevolgtrekkingen voor de toekomst af te leiden; doch zooveel gelooven wij als zeker te mogen aannemen: dat namelijk die gebeurtenissen, als bewijsgrond voor de bestendigheid der anglo-fransche staatkunde, nimmer met redelijkheid bij te brengen zijn.

Indien don *Carlos* in zijne onderneming eene aanvankelijk met geluk moge bekroond worden, dan eerst zouden wij kunnen zien, of de staatkundige band, die Engeland aan Frankrijk snoert, hecht en duurzaam is, en of beide rijken wezenlijk in staat zijn, om een zoodanig verbond te vormen, dat, in tegenoverstelling van de staatkunde der Noordsche hoven, den naam van een Wester-verbond verdient. Het laat zich ligtelijk denken, dat zoo lang *Palmerston* aan het hoofd der buitenlandsche aangelegenheden staat, voor 's minst zoo lang den schijn eener naauwe vereeniging met de Fransche staatkunde zal bestaan blijven. Doch gesteld, dat de Spaansche aangelegenheden eens eene rigting namen ten voordeele van don *Carlos*, en het grootste deel der natie zich aan hem sloot, zoude ook zelfs geene vreemde interventie baten om de omwenteling in Spanje staande te houden; en in dat geval ware de ontbinding van het tegenwoordig Engelsch kabinet onvermijdelijk. Men zoude bij deze beschouwing schier moeten denken dat, 't zij het vorig, 't zij het tegenwoordige kabinet niets van de voornemens van don *Carlos* geweten hebbe; doch, in Engeland staat altijd een toekomstig kabinet in gereedheid, dat zich door alle mogelijke middelen den weg tot het beheer weet te banen. Vergeten wij hierbij niet, dat nu er twee whigts-ministeriën elkander hebben opgevolgd, een torij-ministerie aan de beurt staat, welker voorstanders in de loopende oogenblikken, wel is waar, gehuiverd hebben om de teugels van het bewind aan te grijpen, doch die even verre zijn, van voor altijd te hebben afgezien van eenmaal Engeland te regeren; en wat hun in deze omstandigheden niet doenlijk was, zou hen gemakkelijk gemaakt worden, zoo de eene of andere groote gebeurtenis op het vaste land de tegenwoordige betrekking van Engeland tot Frankrijk kwam te belemmeren.

Wel verre dus van aan de duurzaamheid van hetgeen thans bestaat te gelooven, voorspellen wij integendeel het naderende einde.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 22sten Julij.

De Russische bladen deelen berigten uit dat rijk mede tot den 12. Den volgenden dag zou het geboortefeest van H. M. de Keizerin gevierd worden, en zulks ditmaal, op eene bijzondere plegtige wijs, op het lusthof Peterhof.

Het dagblad van Petersburg wederlegt de aanmerkingen van het *Journal des Débats*, betrekkelijk de ukase over het verblijf der Russen buiten 's lands. Onder anderen, leest men hieromtrent in eerstgenoemd blad het navolgende:

» Het *Journal des Débats* zegt, dat de ukase van den 22 April ll., aan de Russische onderdanen, op straf van verbeurdverklaring hunner goederen, verbiedt buiten 's lands te reizen en zich aldaar neder te zetten. Hierop hebben wij niets anders te zeggen, dan dat zulks volstrekt onwaar is. Wel verre van den Russen het reizen te verbieden, veroorlooft hun de ukase, zich naar goedvinden voor den tijd van drie tot vijf jaren te verwijderen. Nog meer, dezelve staat zonder uitzondering toe aan hen, die zulks noodig hebben, hun verblijf in een vreemd land te verlengen. Eindelijk, stelt de ukase in geen geval van verbeurdverklaring; wil een Russische onderdaan zijn vaderland verlaten, verscheurt hij moedwillig alle banden, welke hem aan hetzelve hechten; dan worden zijne onroerende goederen onder [illegible] ten voordeele zijner wettige of natuurlijke kinderen, gesteld. Dit wordt door de wet bepaald.»

Voornoemd dagblad gaat verder tot eene nadere beschouwing der wet over, en merkt op, dat dezelve niet werkende is voor reizende Russische onderdanen, maar alleen betrekking heeft op hen, die hun vaderland verlaten, om zich buiten 's lands neder te zetten.

— Uit Kroonstadt wordt gemeld dat van de opening der scheepvaart tot ultimo Junij, alleen in die haven 449 met koren beladen schepen aangekomen zijn, en gedurende dat tijdsverloop 144,[illegible] tschetw. rogge, 62,104 tschetw. tarwe, 61,184 tschetw. garst en 85,848 tschetw. haver voor binnenlandsch gebruik van buiten zijn ingevoerd, eene merkwaardigheid, welke in de nieuwere geschiedenis des Russischen handel, zonder voorbeeld is, naardien Rusland tot nog toe altijd gewoon was vreemde landen van koren te voorzien, maar nimmer hetzelve voor eigen gebruik [illegible] te ontbieden.

— Op de markt van Mentz zijn [illegible] Julij volkomen rijpe druiven, voor het eerst van dit jaar te koop geboden.

— HH. MM. de Keizer en Keizerin van Oostenrijk zijn den 4den te Schönbrunn aangekomen, zouden aldaar tot den volgenden dag vertoeven, en alsdan naar Baden vertrekken. Ook H. M. Hertogin de Aartshertogin *Maria Louisa* is te Schönbrunn aangekomen. De gemalin van den Franschen gezant, gravin *St. Aulaire* is, mede den 4den van Weenen naar Parijs vertrokken; haar echtgenoot zal haar tot Salzburg vergezellen. De Russische generaal, baron *von Rennenkampf*, is van Warschauw in de hoofdstad van Oostenrijk aangekomen. Ook is aldaar van Londen een Oostenrijksche courier [illegible] van het Engelsch [illegible] te Londen opmingen gedaan zijn. Bij het publiek was het antwoord op de gedane aanvragen nog niet bekend, doch de stand der staatseffecten bewees, dat hetzelve niet verontrustend luidde.

— De laatste berigten uit Napels vermelden nog dat aldaar het onlangs met den bey van Tunis gesloten verdrag, waarbij onder anderen een genoegzame vrije handel werd bedongen, is afgekondigd. — Sedert den 25sten Junij had de dreigende uitbarsting van den Vesuvius opgehouden.

— Uit Rome gaan de brieven tot den 10den. De secretaris van legatie, *Frederik Maier*, door den groot-hertog van Baden, tot zijn' gezant bij den Pauselijken Stoel benoemd, had den vorigen dag aan den kardinaal-staatssecretaris zijne geloofsbrieven overhandigd. Vroeger had Baden geen diplomatieken agent te Rome; de voorkomende zaken werden door het Wurtembergsche gezantschap behandeld.

Den 8sten is te Rome overleden de kardinaal, *Antonio Frosini*, in 1750 te Modena geboren. In zijne jongere jaren was hij gezant voor den laatsten vorst van het huis *Este*, in Weenen. Na de keus van *Pius VII*, in het conclave van Venetië, werd hij van dezen tot kardinaal benoemd, en erlangde in het consistorie van den 10den Maart 1823 het purper. Hij werd algemeen voor een Godsvruchtig man gehouden.

De Russische gezant, graaf *Gourieff*, zal eene verlofreis naar Duitschland doen. Ook zegt men, dat de Oostenrijksche gezant, de te Rome algemeen geachte graaf *Rudolph van Lützow*, die stad voor verscheidene maanden verlaten zal. Gedurende de laatste week, waren te Rome drie courriers, komende van het Noorden, doorgetrokken; onder dezelve was een Engelsche, met depeches voor de vloot in het Oosten. Naar men vernemt, had de Engelsche regering besloten, hare couriers dezen weg te doen nemen, om door middel van uit Malta daartoe bestemde stoombooten hare bevelen aan de vloot in de Archipel te doen toekomen.

— Te Weenen waren den 19den genoteerd: 5 pCt. Metall 99⅛; 4 pCt. 90; Part. 138¼; Bankaktien 1253¾.

ENGELAND.

LONDEN, den 25sten Julij.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 21sten dezer is de tweede lezing van de wet omtrent het armwezen met 76 tegen 13 stemmen doorgegaan, en heeft dezelve aldus minder tegenstand gevonden dan men verwachtte.

In het Lagerhuis werd op denzelfden dag met 146 tegen 25 stemmen tot de tweede lezing van het nieuw ontwerp van wet ter beteugeling der woelingen in Ierland besloten. Nadat de gestrengste bepalingen daaruit zijn genomen, heeft ook de heer *O'Connell* zich voor deze wet verklaard. — De zitting van gisteren was voornamelijk aan petitien gewijd, waarvan er eene betrekkelijk de kerk van Schotland tot belangrijke debatten aanleiding gaf. Daarna heeft zich het Huis in comité gevormd, tot het onderzoek der begrootings-wetten, en onder anderen eene som van 60,000 pond toegestaan voor de nagelaten betrekkingen der gesneuvelde zeelieden in den slag van Navarino, alsmede eene som van 5000 pond voor ...

— De *Courier* vermeldt, dat de geheim ... van *Carlos* ... zal vervangen worden.

— Volgens den *Morning Chronicle* van gisteren, zouden vorst *Talleyrand* en lord *Palmerston* in overweging genomen hebben, of het raadig ware, een additioneel artikel bij het viervoudig verdrag te voegen, waarbij in de onverwachte gebeurtenissen, die welligt het gevolg kunnen zijn van den terugkeer van don *Carlos* op Spaanschen grondgebied, zoude worden voorzien. Lord *Palmerston* heeft in het Lagerhuis erkend, dat men werkelijk moest vooronderstellen, dat genoemde vorst zich in Spanje bevond, ofschoon het bestuur daarvan nog niet officieel was onderrigt. Welke houding de beide gouvernementen zullen aannemen is nog het onderwerp van allerlei gissingen. Gisteren trok het de openbare aandacht dat aan twee der grootste rijks-stoombooten, de *Medea* en *Salamander*, die in den Theems lagen, bevel werd gegeven, om onmiddelijk naar Portsmouth te vertrekken, ten einde van daar in zee te stevenen. Dit bevel is met zoo veel spoed uitgevoerd, dat sommigen der tot deze stoombooten behoorende officieren niet met dezelve hebben kunnen vertrekken. De bestemming der stoombooten was niet bekend; doch sommigen meenden, dat derzelver afzending in verband stond met een ontwerp der Engelsche en Fransche regeringen, om in de zaken van Spanje tusschen beide te komen. Wat er van zulk een ontwerp zij, zal nader moeten blijken. Intusschen leest men in de *Times* van den 22sten Julij het volgende artikel:

„Nu alle twijfeling omtrent de aankomst van don *Carlos* in Spanje nagenoeg geheel geweken is, ziet men verlangend uit naar hetgeen verder gebeuren zal. Wij vreezen, dat dit, ten minste voor het oogenblik, niets goeds zal zijn. Zonder in redekavelingen te treden over hetgeen dit of dat verdrag voorschrijft of regtvaardigt, zullen wij alleen doen opmerken, dat, naar evenredigheid van den bloei of achteruitgang der grondwettige zaak in geheel het schiereiland, en dus in Spanje zoo wel als in Portugal, ook de invloed van Groot-Britannie over die beide landen, alsmede de daaruit voortvloeiende bloei van onzen handel, en vriendschappelijke betrekkingen met dezelve, zal toenemen of verminderen. Indien Groot-Britannie geregtigd was, om *Carlos* uit Spanje te jagen, op grond dat zijne tegenwoordigheid aldaar, niettegenstaande zijn gemis aan wezenlijke kracht, voor de veiligheid van Spanje en Portugal gevaarlijk was, — dan kan het ook niet zeer misdadig zijn, om de aanranding, die hij thans gewapenderhand tegen de grondwettige regering van Spanje doet, te verijdelen; te meer daar het middagklaar is, dat zijne vestiging als Koning van Spanje den grondwettigen troon van Portugal, zoo al niet vernietigen, dan toch aan het grootste gevaar blootstellen zou. Daarom ook kan de staatkunde, die aan ons land jegens het schiereiland, in deszelfs tegenwoordigen toestand, voegt, geacht worden zich van zelve aan te wijzen, mits daarbij slechts een zeestreeksche oorlog, dat die ene ramp, welker afwending wij bovenal afsmeeken, vermeden worde."

— Eene deputatie van de houders der Spaansche cortes bons hebben ll. vrijdag eene petitie aan den gezant dier mogendheid ingeleverd, met verzoek dezelve onmiddelijk naar Madrid op te zenden, ten einde bij de vergadering der cortes de belangen der houders van genoemde effecten te behartigen.

— Men heeft treurige tijdingen uit Gibraltar, van den 12, wegens den staat der gezondheid aldaar. De cholera blijft er steeds sterk woeden.

— De 3 pCt. gecons. stonden gisteren 90⅝ à ¾; Nederl. 2½ pCt. 51⅛ à ¼; dito 5 pCt. 97⅞ à 98⅛; Portugal (nieuw) 86 à ¼; Spanje (1822), 43⅛ à ⅝.

Letterkundige Berigten.

De STOMME GETUIGE van het MENSCHELIJK HART; in Romantische tafereelen door P. P. ROORDA VAN EYSINGA, *voormaals belast met het departement van inlandsche zaken op Java, thans als Secretaris der Residentie Bantam met verlof in Nederland.* Te Amsterdam bij J. VAN DER HEY en Zoon. 1833. VIII. 318. Prijs ... ƒ 3-30.

Zoo wij van tijd tot tijd onze stem verheffen tegen het verspreiden van de zedeverwoestende voortbrengselen der Fransche Roman-litteratuur, met genoegen zullen wij alle, maar vooral de Vaderlandsche Romans aankondigen, welke wij meenen aan ons lezend publijk, als eene onschadelijke en aangename, zoo al niet nuttige, lectuur te mogen aanbevelen, en daaronder tellen wij het boek, waarvan wij hier een kort berigt geven. De stomme getuige, op den titel vermeld, is een klompje goud, 't welk als erts uit de mijngroeven van Peru opgedolven, naar eene Hollandsche munt gevoerd, uit dezelve als een fraai gerande dukaat te voorschijn treed en aldus in onderscheidene handen gekomen, de uitwerkselen verhaalt van de verschillende aandoeningen van het menschelijk hart, waarvan hij getuige was. Uit de ... stomme getuige achtervolgens bij een ronselaar, een matroos, weder bij een ronselaar, in de lombard, bij een speler, een goudsmid, een soldaat en diens moeder, een predikant, een burgemeester, een losbol, een lord, eene lady, een diaken, een doodkistenmaker, een chirurgijn, een doodgraver, een betaalmeester, een luitenant, een koopman, een scheepskapitein, een schatbewaarder, den vorst van Bagdad, de Prinses *Selima*, haren vader, *Abbas Ali*, de moeder van *Narissa*, en den Franschen koopman *Brocard*, in wiens goudbeurs de dukaat bij het einde van dit boekdeel verblijft, *ten einde de stomme getuige zijner verdere merkwaardige lotgevallen te zijn.* De schrijver namelijk stelt zich voor, om zoo zich en bij hem en bij den lezer de lust openbaart om het werk voort te zetten, hetzelve te vervolgen, kunnende echter ook dit deel als een geheel op zich zelf beschouwd worden. Uit de opgave der verschillende personen, van wier hartsgesteldheid en lotgevallen onze verhalende dukaat getuige mogt zijn, kan men nagaan dat dit boek eene groote verscheidenheid van ontmoetingen, toestanden en omstandigheden oplevert, waardoor het zich met graagte lezen laat. De heer *Roorda van Eysinga* heeft zich als schrijver, als kenner van de zeden van het Oosten en ook als dichter reeds gunstig doen kennen en het zal daarom wel onnoodig zijn te zeggen, dat dit zijn werk, zoowel door eenen zuiveren en goeden stijl, als door eene eigenaardige karakter- en zedeschildering zich onderscheidt. „Ik ben overtuigd," zegt hij in het voorberigt, „dat deze tafereelen nimmer de zedigheid zoo beleedigen, vooral stellen, dat zij als verschoonlijk voorkomt. Ik ben geen liefhebber van vergulde giftpillen." De schrijver is aan dit beginsel in zijn *Stomme Getuige* getrouw gebleven, en het zou ons bevreemden indien de uitgever van dit ruim debiet van dit vermakelijk boek geene aanleiding vondt om den schrijver uit te noodigen hetzelve voort te zetten.

C. BUITEN...

VERSPREIDE GEDICHTEN of vruchten van ledige avonduren door KLAAS HARMS BOUMAN. Te Groningen bij R. J. SCHIERBEEK. 1834. ... ƒ 1-25.

Klaas Harms Bouman, koetsier te *Groningen* en voorheen boerenknecht, biedt het publiek eenen bundel ... gedichten aan, welke hij verscheidene jaren geleden, onder den titel van ... in ... met eene geschiedenis van zijn leven, ... te behandelen, ...

dorheid en platheid te vervallen; en evenwel deelt *Bouman* ons al de bijzonderheden van zijne weinig belangrijks opleverende levensgeschiedenis op eenen onderhoudenden eenvoudig-dichterlijken toon mede. Trouwens ook de overige stukjes van dezen bundel bewijzen, dat het niet al te vermetel is, zoo *Bouman* den beminnelijken *Alitswoudenbar* en diens landelijke Muze poogt na te streven. Maar beminnelijkheid behoort dan ook het kenmerk van al de kunstvoortbrengselen eens dichters als *Bouman* te zijn, en ongaarne vonden wij daarom onder zijne gedichten het *Nieuwjaars bezoek aan mijne Zangster bij den Heer H. de C. Thans gesuspendeerd Leeraar te U.*, hoezeer het, wat de poëzij van gedachten en uitdrukking betreft, tot de besten van dezen bundel behoort.

102ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Zevende trekking: Nos. 10392, 2089 en 19123 ieder een prijs van *f* 1000.
Achtste » Geene.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 24sten Julij.*

Nederland. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Werkel. schuld 2½	50 5/16	51 3/16	51 1/16
Dito dito 5	96 7/8	97	96 7/8
Uitgestelde dito			
Kansbill. dito	[illegible]	[illegible]	22 [illegible]
Amort. Syndic. 4½	89 1/4	89 1/2	89 1/4
Dito dito 3½	72 1/4	72 1/2	72 1/4
Schatkistbriefjes 6	100 3/4	100 7/8	
Oorlogsloten... 5	100 3/4		
Leening 1831... 6			
Handel-Maats. 4½			
[illegible]			
Inschr. Grootb. 3	76	76 1/4	
Engeland.			
Dito per 12 Aug. 3			
Spanje.			
Certificat. Amster. 5	61 1/4	62 1/4	62 [illegible]
Dito *f* 1000 ... 3	40 [illegible]	41 1/4	40 3/4
Uitges. 3 pc. Sch. 5	16	16 3/8	16 1/4
Coll. Holl. Loan 5	29 1/2	31 1/2	30 [illegible]
Napels.			
Certificat. *Lel. & R.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
Rusland.			
Obl. *Hope* [illegible] 5	101 [illegible]	101 [illegible]	
Dito dito [illegible] 5			

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 18[illegible] . 5	95 3/4	96 1/4	96 1/4
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. [illegible] 6	68 [illegible]		
Certificat. dito . 6			
Polen.			
Aand. Loot. fl. 300.	116 1/2	116 3/4	
Pruissen.			
Dito dito R. 50.	101 1/2	101 3/4	
Oostenrijk.			
Dito dito *f* 100			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek. 5	96 1/2	97	96 1/2
Dito Lond. gem. 5			
Dito 2½	51 1/4	51 5/8	
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Ween. Bankact. [illegible]			
Denemarken.			
Leening te Lond. 3			
Brazilien.			
Dito *Rotschild.* 5	77 1/2	78	78
Grieksche.			
Dito te London. 5			

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.